

Huvudman

Bäckaforsskolan i Ljungkile AB, org.nr. 559291–2199
matthijs.klomp@backaforsskolan.se

Ärendet

Tillsyn under första verksamhetsåret av Bäckaforsskolan i Ljungkile.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Bäckaforsskolan i Ljungkile AB att senast den **2 september 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande syfte och centralt innehåll i ämnet svenska som andraspråk samt skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Bäckaforsskolan i Ljungkile AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Bäckaforsskolan i Ljungkile AB ska vidta följande åtgärder

Syfte och centralt innehåll i ämnet svenska som andraspråk

1. Se till att de elever som bedöms utifrån kursplanen för ämnet svenska som andraspråk också ges undervisning i ämnet svenska som andraspråk. Av huvudmannens redovisning ska det framgå hur undervisningen i ämnet svenska som andraspråk omfattar ämnets syfte och centrala innehåll för de årskurser det finns elever som läser ämnet svenska som andraspråk (5 kap. 14–15 §§ skolförordningen (2011:185)).

Skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

1. Se till att rektorn upprättar skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rutinerna ska ges in till Skolinspektionen i samband med redovisning av vidtagna åtgärder (5 kap. 4 e § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser ekonomiska förutsättningar, konfessionella inslag, trygghet och arbetet mot kränkande behandling, disciplinära åtgärder samt frånvaro.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:7321) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 inlett en tillsyn under första verksamhetsåret av Bäckaforsskolan i Uddevalla kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Bäckaforsskolan följer gällande bestämmelser rörande syfte och centralt innehåll i ämnet svenska som andraspråk, mobilregler, ekonomiska förutsättningar, konfessionella inslag, trygghet och arbetet mot kränkande behandling, disciplinära åtgärder samt frånvaro. Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer den 26 och 27 november 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap.

8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Syfte och centralt innehåll i ämnet svenska som andraspråk

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Flera lärare uppger i intervju att det finns elever i olika stadier som undervisas i svenska men som bedöms enligt kriterier i svenska som andraspråk. Lärarna uppger vidare att eleverna som bedöms enligt svenska som andraspråk får extra stöd. Vidare, tillägger lärarna, får nyanlända elever anpassat material samt en del undervisningstimmar i svenska som andraspråk i stället för svenska.

Skolans speciallärare, som också undervisar i svenska och svenska som andraspråk på lågstadiet, uppger att det är rektorn som bestämmer vilka elever som ska läsa svenska som andraspråk. På fråga från Skolinspektionen om hur undervisningen i svenska som andraspråk bedrivs uppger specialläraren att eleverna som läser svenska som andraspråk undervisas i svenska. Alla lärare på skolan arbetar språkutvecklande och läromedlet i svenska bygger på att man i undervisningen pratar om ord och begrepp. Vidare uppger specialläraren att det finns tre elever i årskurs 3 som läser svenska som andraspråk och att hen har undervisning enskilt med dessa elever under två lektioner i veckan då de pratar mycket om ord och begrepp. Specialläraren uppger också att eleverna kan följa det ordinarie materialet i svenska men att de vid behov även får anpassat material.

Rektorn uppger att eleverna som bedöms enligt kursplanen för svenska som andraspråk får samma undervisning som elever som bedöms enligt kursplanen för svenska. Rektorn har pratat med undervisande lärare om skillnader i bedömning och vilka moment som eleverna ska läsa. För elever som läser svenska som andraspråk görs anpassningar i materialet.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 14 § skolförordningen framgår att undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet, och invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev.

Av 5 kap. 15 § skolförordningen framgår att undervisning i svenska som andraspråk ersätter undervisning i svenska. Svenska som andraspråk får därutöver anordnas som språkval i grundskolan och specialskolan, som elevens val, eller inom ramen för skolans val.

I kursplanen för ämnet svenska som andraspråk framgår att undervisningen ska utgå från ett andraspråksperspektiv och det centrala innehåll som undervisning i

ämnet ska behandla (Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22) del 5).

Skolinspektionens bedömning

Tillsynen visar att det finns brister i skolans arbete gällande undervisningen i svenska som andraspråk. Skolinspektionens utredning visar att det finns elever på Bäckaforsskolan, som av rektorn bedömts vara i behov av undervisning i ämnet svenska som andraspråk, men som inte får undervisning enligt rätt kursplan, då eleverna inte får undervisning i ämnet svenska som andraspråk utifrån ämnets kursplan, vilket är en brist. Eleverna går därmed miste om delar av det centrala innehållet i ämnet som skiljer sig åt från kursplanen i ämnet svenska.

Skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynsbesöket efterfrågat skolenhetens rutin för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt skolenhetens ordningsregler.

Av skolans ordningsregler framgår att elevens mobiltelefon och smartklocka ska lämnas in i samband med första lektionen och återfås efter sista lektionen. I övrigt framgår ingen information om hur hantering av omhändertagande av mobiltelefoner ska gå till. Rektorn uppger i intervju att skolan inte har några särskilda rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och att skolan inte har känt något behov av att ha detta.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 4 e § skollagen framgår att det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b-4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner.

Av förarbeten till bestämmelsen framgår bland annat följande. Det ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertaganden av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Av rutinerna bör bland annat framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, till exempel hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas, vilket till exempel kan ske med stöd av ett nummerlappssystem. Rutinerna bör även omhänderta sådana aspekter som att det inte ska föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. Det bör vara rektorn som beslutar om sådana rutiner med utgångspunkt i de förutsättningar som finns vid den berörda skolenheten. Frågan kan dock med fördel hanteras inom ramen för arbetet med skolans ordningsregler i syfte att utforma och förankra rutinerna med personal, elever och föräldrar (prop. 2021/22:160 s.235).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Bäckaforsskolan inte uppfyller lagens krav avseende skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning.

Skolinspektionens utredning visar att det av skolans ordningsregler enbart framgår att mobiltelefoner och smartklockor ska lämnas in i samband med första lektionen och återfås efter sista lektionen. Rektorn har i intervju uppgett att det inte finns några ytterligare skriftliga instruktioner om hur mobiltelefoner ska hanteras. Skolinspektionen konstaterar att det vare sig i skolans ordningsregler, eller i någon annan skriftlig rutin, framgår hur omhändertagandet av mobiltelefonerna ska gå till, hur de ska samlas in och förvaras på ett betryggande sätt eller hur de ska återlämnas till rätt person. Skolans rutiner kan därför inte anses uppfylla författningarnas krav.

Områden utan konstaterade brister

Prövning av ekonomiska förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i ärendet inkommit med årsredovisning avseende räkenskapsåret 2023 och en aktuell balans- och resultatrapport för perioden januari till och med september 2024. Vidare har huvudmannen inkommit med årsredovisning 2023 avseende moderbolaget samt balans- och resultatrapport avseende moderbolaget för perioden januari 2024 till och med oktober 2024. I ärendet har även en kreditupplysning inhämtats från Upplysningscentralen (UC). Av utredningen framgår att huvudmannen bär sina kostnader och har ett stabilt eget kapital.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat förskoleklass, grundskola och fritidshem. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket lämnas om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten (1 p.), har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten (2 p.) och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen (3 p.). Vidare krävs enligt bestämmelsens tredje stycke att den enskilde i övrigt bedöms lämplig.

I 26 kap. 3 § första stycket 5 p. skollagen anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 § skollagen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område och det har inte framkommit att det saknas ekonomiska medel för nödvändiga investeringar. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Konfessionella inslag

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Konfessionella inslag på skolan

Av inskickad dokumentation samt av intervjuer med elever, lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framkommer att det förekommer konfessionella inslag på skolan i form av morgonsamlingar och bordsbön. Av inskickade scheman inför tillsynsbesöket framgår att elevernas morgonsamling är schemalagd först på dagen, mellan kl. 08:00 – 08:10, de dagar i veckan som respektive klass har morgonsamling.

Eleverna i årskurs 2–5 uppger att de har morgonsamling fyra till fem gånger per vecka innan skolan och att de under morgonsamlingen ibland läser en bön eller sjunger en sång. Eleverna berättar vidare att det inte är frivilligt att vara med på morgonsamlingen men att ”man bara kan sitta där” och att eventuell information om till exempel schemat ges till eleverna först efter att samlingen är slut. Eleverna uppger också att de inte känner till att vårdnadshavarna har fått skriva under något dokument som gäller morgonsamlingarna.

Eleverna i årskurs 6–9 uppger att de har morgonsamling två eller tre dagar i veckan och att det vanligtvis brukar ha högläsning ur en kristen bok, men att de också läser ur bibeln. Eleverna säger också att man i slutet av morgonsamlingen brukar be en gemensam bön. Lektionen börjar kl. 08.10 och om någon elev inte är med på morgonsamlingen får eleven inte frånvaro berättar eleverna. Det finns tre elever i årskurs 6–7 som inte deltar under morgonsamlingarna och som i stället väntar utanför klassrummet. I årskurs 8–9 är samtliga elever närvarande under morgonsamlingarna. Enligt eleverna behöver vårdnadshavare mejla till skolan i början av terminen för det fall en elev inte ska vara med under morgonsamlingarna. Om man som elev, under terminens gång, inte vill vara med under morgonsamlingarna säger man till läraren berättar eleverna. Då får man i stället sitta utanför och vänta men vårdnadshavare behöver också mejla till skolan. Vidare berättar eleverna att läraren går igenom vad som kommer att hända under dagen först efter att morgonsamlingen är slut.

Lärare som undervisar i årskurs F-5 uppger i intervju att det enbart är under morgonsamling och vid bordsbön innan lunchen som konfessionella inslag kan förekomma. På fråga om det är frivilligt för barnen att delta i ett konfessionellt inslag säger lärarna ja och berättar vidare att de informerar vårdnadshavare innan varje läsår och att det är föräldrarna som bestämmer. Har vårdnadshavarna väl sagt att eleverna ska vara med så är eleverna med uppger lärarna. På fråga om huruvida eleverna får information om att det är frivilligt att delta på konfessionella inslag svarar lärarna att ”det får ni fråga rektorn om”. Vidare uppger lärarna att för

de små är det självklart att vara med. På fråga om det har funnits alternativ till morgonsamlingen om en elev inte vill vara med svarar flera lärare att det aldrig har varit aktuellt. En lärare uppger att hen har varit med om det och att eleven fick vara ensam i ett rum intill med öppna dörrar. Lärarna berättar vidare att de försöker vara tydliga med när morgonsamlingen börjar och slutar. Man ska som elev inte missa någon information om man inte är med på morgonsamlingen uppger lärarna.

Lärare som undervisar i årskurs 6–9 uppger att de inte har morgonsamlingar för de äldre eleverna varje morgon. Lärarna berättar vidare att de inte har gemensam bön eller bekännelse under morgonsamlingen och att man ”som elev ska kunna sitta ner och höra utan att bli pådyvld något”. Angående frivilligheten att delta i de konfessionella inslagen, uppger lärarna att detta sker tydligt, både muntligt och skriftligt, till vårdnadshavarna. Även eleverna själva har fått information om att det är frivilligt säger lärarna. Det finns elever som inte deltar och det beslutar vårdnadshavare och elever tillsammans. Lärarna säger vidare att de trycker på att eleverna är med och bestämmer det tillsammans med vårdnadshavare utifrån ålder. Det händer, uppger lärarna, att elever inte vill vara med och att de sitter kvar i soffan utanför klassrummet tills morgonsamlingen är klar. Lärarna uppger vidare att om en elev inte vill vara med under morgonsamlingen en gång så gör de ingen stor grej av det men om det händer flera gånger kontaktar vi vårdnadshavare och ber dem prata om det hemma. Lärarna berättar också att de är tydliga med att informera eleverna om när morgonsamlingen slutar och skoldagen börjar.

På fråga om hur det fungerar för det fall en elev inte vill vara närvarande vid bön eller under morgonsamling, svarar representanter från elevhälsan att de är osäkra på om det har diskuterats. Rektorn uppger i intervju att det i början på varje hösttermin (augusti) skickas ut skriftlig information om de konfessionella inslagen till vårdnadshavare samt att den skriftliga informationen inte har varit riktad till eleverna i mellan- och högstadiet. På fråga hur rektorn informerar eleverna om att bordsbönen är frivillig svarar rektorn att hen säger till att det är frivilligt. Vidare uppger rektorn att de inte erbjuder något alternativ vid bordsbönen mer än att låta eleven vara tyst.

Skolinspektionen har begärt att få ta del av den information som skickats till vårdnadshavare och elever rörande skolans konfessionella inslag och har fått ta del av två olika dokument. Det ena dokumentet är benämnt ”Konfessionella inslag i utbildningen” och är, enligt uppgift från rektorn, den skriftliga information som mejlades ut till vårdnadshavare i början på höstterminen 2024. I skrivelsen anges att det finns konfessionella inslag i utbildningen i form av morgonsamling samt en bordsbön i samband med lunchen. Vidare anges att deltagandet i konfessionella inslag är frivilligt och att man som vårdnadshavare behöver prata med sitt barn om hur hen vill göra med morgonsamlingarna. Vidare framgår att man som vårdnadshavare behöver kontakta rektorn via mejl för det fall barnet inte ska delta i skolans konfessionella inslag.

Rektorn har därefter inkommit med en reviderad skrivelse, benämnd ”Information till dig som elev och vårdnadshavare”, som beskriver de konfessionella inslag som

förekommer vid skolan. Rektorn har uppgett att aktuell skrivelse skickades ut till vårdnadshavare och elever i slutet av januari 2025 med anledning av att skolan pausade de konfessionella inslagen under ett par veckor för att säkerställa att alla förstått frivilligheten. I skrivelsen anges att det regelbundet finns två konfessionella inslag på skolan i form av morgonsamling och bordsbön. Vidare uppges att ”närvaron vid dessa två aktiviteter behöver upplevas som frivilliga av dig som elev” samt att vårdnadshavare och elev behöver samtala hemma om hur eleven vill göra med morgonsamlingen och bordsbönen. Vidare anges att vårdnadshavare omgående behöver kontakta rektorn via mejl för det fall eleven inte ska delta vid konfessionella inslag. Syftet uppges vara att skolan ska kunna planera och genomföra en alternativ morgonsamling, vilket kommer att vara att läsa ur en bok och tillsammans med skolpersonal reflektera över innehållet. I skrivelsen anges också, vad gäller bordsbönen, att inget alternativ kommer att ges eftersom det handlar om en aktivitet som pågår i cirka fem sekunder. Vidare anges i skrivelsen att ”skulle du som elev ha svårt för att delta i detta sammanhang, får du helt enkelt vänta med att gå in i matsalen”. I skrivelsen uppges också att rektorn under kommande vecka kommer att gå runt och prata i samtliga klasser om frivilligheten att delta i konfessionella aktiviteter.

Huvudmannen uppger i ett kompletterande yttrande till Skolinspektionen att rektorn muntligt har informerat eleverna i årskurs 2–9 om innehållet i den skriftliga informationen som är benämnd som ”Information till dig som elev och vårdnadshavare”. Vidare uppges att rektorn eller klassföreståndare också kommer att informera eleverna i årskurs F-1 på samma sätt. För att försäkra sig om att barnen är införstådda med frivilligheten har skolan, enligt huvudmannen, beslutat att ge skolchefen i uppdrag att regelbundet följa upp att så är fallet och även att skolan har fortsatt bra rutiner kring de konfessionella inslagen och att dessa följs.

Huvudmannen har den 15 januari 2025 inkommit med en skrivelse benämnd ”Återkoppling på Skolinspektionens tjänsteanteckning efter besök vid Bäckaforsskolan”. Huvudmannen uppger i skrivelsen att de, efter att ha fått tagit del av Skolinspektionens tjänsteanteckning, har identifierat vissa områden där huvudmannen anser att åtgärder behöver vidtas. Vidare uppger huvudmannen att det finns otydligheter rörande konfessionella inslag. Mot denna bakgrund har huvudmannen beslutat att inga konfessionella inslag ska förekomma så länge det inte finns tydlig och kommunicerad information, till vårdnadshavare och elever, om vilka konfessionella inslag som förekommer, när de förekommer, att de är frivilliga, vilka likvärdiga aktiviteter som erbjuds samt hur det ska meddelas om en elev inte ska delta i de konfessionella inslagen.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 3 skollagen framgår att med konfessionella inslag avses bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag.

Av förarbetena till ovan nämnda bestämmelser i skollagen (prop. 2021/22:157, s. 109) framgår att formuleringen ”bekännande eller förkunnande inslag som tillhör

en viss religion” avser religionsutövande som ligger nära religionsfrihetens kärna enligt regeringsformen. Inslag som omfattas är till exempel trosbekännelse, bön och predikan. Betydelsefullt kan också vara i vilket sammanhang en handling sker. Även sjungande av religiösa sånger eller recitation av religiösa texter kan innebära bekännande eller förkunnande beroende på ordalydelsen och omständigheterna när detta utförs.

Av 1 kap. 7 § skollagen framgår att undervisningen vid fristående skolor, fristående förskolor och fristående fritidshem ska vara icke-konfessionell.

Av 1 kap. 7 a § skollagen framgår att om huvudmannen för en fristående skola, en fristående förskola eller ett fristående fritidshem har fått godkännande att bedriva utbildningen med konfessionell inriktning, får andra aktiviteter i utbildningen än undervisningen ha en sådan inriktning, med de begränsningar som följer av 7 b och 7 c §§.

Av 1 kap. 7 b § skollagen framgår att deltagandet i konfessionella inslag alltid ska vara frivilligt. Huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och barn eller elever är införstådda med detta. Ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Om det i undantagsfall inte är möjligt att avgränsa ett konfessionellt inslag från en annan aktivitet i utbildningen utan att syftet med aktiviteten går förlorat, får det konfessionella inslaget ingå i aktiviteten. Om ett barn eller en elev inte vill delta i en aktivitet där ett konfessionellt inslag ingår ska barnet eller eleven erbjudas att ta del i en likvärdig aktivitet som inte innehåller sådana inslag.

Av förarbetena till bestämmelsen ovan framgår (prop. 2021/22:157, s. 49 och 115) att vid tillämpning av denna bestämmelse ska även 10 § beaktas. Enligt den bestämmelsen ska barnets inställning så långt det är möjligt klarläggas. Barnet ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne, bland annat när det gäller deltagande i utbildning med konfessionella inslag och barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. När det gäller barns rätt att komma till tals har FN:s barnrättskommitté uttalat att det är viktigt att barnets autonomi i förhållande till vårdnadshavare respekteras och att också relativt unga barn ska ha rätt till befrielse från konfessionella inslag i skolan utan att vårdnadshavares samtycke ska krävas.

Av förarbetena (prop. 2021/22:157, s. 49–51 och 114–115) framgår vidare att huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och elever är införstådda med att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt. Detta kan ske på olika sätt, genom skriftlig information till vårdnadshavare och elever i förväg eller genom muntlig information. Denna bestämmelse går längre än bestämmelsen om skriftlig information och innebär bland annat att elever som inte får skriftlig information ska få muntlig information. Det kan också innebära att muntliga förtydliganden behöver göras inför enskilda konfessionella moment, så att det inte i den praktiska situationen framstår som att det inte finns någon valfrihet. Av förarbetena framgår vidare att för att kravet på frivillighet ska kunna uppfyllas bör barnet eller eleven alltid ha rätt att utebli från det konfessionella inslaget. Det framgår också att det

frivilliga deltagandet underlättas om huvudmannen avgränsar det konfessionella inslaget, schemamässigt eller i tid. Ett exempel på avgränsning är att en bön inte ska ingå som ett moment i en morgonsamling där information om dagens aktiviteter ska lämnas. Huvudmannen kan i stället skilja mellan en morgonstund med ett konfessionellt inslag, till exempel bön, som det är frivilligt att delta i, och en därefter följande morgonsamling utan konfessionella inslag som syftar till att lämna information om dagens verksamhet. Om en elev inte vill delta i en aktivitet där ett konfessionellt inslag ingår ska barnet eller eleven erbjudas att ta del i en likvärdig aktivitet som inte innehåller konfessionella inslag. Det är viktigt att frivilligheten blir reell och att huvudmannen säkerställer att de elever som väljer att avstå från ett konfessionellt inslag inte exkluderas från gemenskapen eller på andra sätt drabbas av negativa konsekvenser.

Av 1 kap. 10 § skollagen framgår att barnets bästa vara utgångspunkt i all utbildning som rör barn. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

I förarbetena till skollagen (2009/10:165, s. 638) framkommer att barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. För att barnet ska kunna utöva sin rätt att komma till tals måste han eller hon få information om vad frågan gäller på ett sätt som är begripligt för barnet. Situationer där barnets rätt att komma till tals särskilt bör beaktas är bland andra utarbetandet av individuella utvecklingsplaner, tillsynsbesök och deltagande i utbildning med konfessionella inslag.

Av 1 kap. 7 c § skollagen framgår att vid fristående skolor och fristående fritidshem med konfessionell inriktning får konfessionella inslag endast förekomma vid sådana tillfällen som huvudmannen skriftligen har informerat om. Sådan information ska lämnas till barnets vårdnadshavare, och i mellanstadiet och i högstadiet, även till eleven.

Av 1 kap. 7 d § skollagen framgår att information enligt 7 c § ska innehålla uppgifter om

1. vilka konfessionella inslag som kan förekomma och när de kan förekomma,
2. vilken likvärdig aktivitet utan konfessionella inslag som erbjuds som ett alternativ till en aktivitet där sådana inslag ingår enligt 7 b § tredje stycket, och
3. en påminnelse om att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt enligt 7 b § andra stycket.

Av förarbetena till bestämmelserna ovan (prop. 2021/22:157 s. 50–51 och 116–117) framgår att det är viktigt att den skriftliga informationen är tydlig. Informationen ska innehålla vilka konfessionella inslag som kan förekomma och när de kan förekomma. Informationen kan exempelvis handla om att det regelbundet

förekommer inslag i form av andakt, predikan, trosbekännelse, bönestunder eller böner under en morgonstund före morgonsamlingen eller inför måltider.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det vid tidpunkten för Skolinspektionens besök på Bäckaforsskolan har förelegat brister i arbetet med de konfessionella inslag som förekommer i utbildningen. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen, vid ovan angiven tidpunkt, inte uppfyllde kravet på att eleverna i mellan- och högstadiet ska informeras skriftligt om de konfessionella inslagen på skolan. Skolinspektionen bedömer vidare att det på Bäckaforsskolan, vid samma tidpunkt, förekom konfessionella inslag där det inte har varit frivilligt för elever att delta samt att huvudmannen inte heller hade gjort tillräckligt för att försäkra sig om att elever på skolan varit införstådda med att deltagandet i konfessionella inslag är frivilligt.

Skolinspektionen finner dock att huvudmannen, under ärendets handläggning, har vidtagit åtgärder för att komma till rätta med ovan konstaterade brister som såväl Skolinspektionen som huvudmannen själv har identifierat i verksamheten inom området konfessionella inslag (på vilket sätt redogörs för nedan).

Konfessionella inslag och skriftlig information om sådana

Av Skolinspektionens utredning framgår att det vid morgonsamlingarna på Bäckaforsskolan förekommer konfessionella inslag i form av bl.a. bön. Det framgår också att det i samband med lunchen förekommer konfessionella inslag i form av bordsbön. Skolinspektionen bedömer att nämnda inslag är att betrakta som aktiviteter i utbildningen som inte är undervisning.

Det är tillåtet att ha konfessionella inslag i utbildningen vid en fristående skola som har fått godkännande att bedriva utbildning med konfessionell inriktning (vilket Bäckaforsskolan har), men skolan har då en skyldighet att följa författningarnas krav gällande detta.

Av skollagen framgår att konfessionella inslag bara får förekomma vid sådana tillfällen som huvudmannen skriftligen har informerat om; sådan information ska lämnas till barnets vårdnadshavare, och från och med mellanstadiet, även till eleven. Utredningen visar att skriftlig information om skolans konfessionella inslag, vid tidpunkten för Skolinspektionens besök, enbart hade lämnats till vårdnadshavare. Eleverna i mellan- och högstadiet hade därmed inte fått någon egen skriftlig information gällande vilka konfessionella inslag som kan förekomma i utbildningen, när sådana kan förekomma eller en påminnelse om att deltagandet i konfessionella inslag är frivilligt, vilket utgjort en brist.

Detta innebär att eleverna i mellan- och högstadiet inte hade fått den skriftliga information som de enligt skollagen ska ha och som krävs för att konfessionella inslag ska få förekomma i utbildningen. Eftersom eleverna i mellan- och högstadiet vid tidpunkten för Skolinspektionens besök inte hade fått skriftlig information om alla konfessionella inslag samt vid vilka tillfällen konfessionella inslag kan

förekomma har de konfessionella inslag som förekommit vid den tidpunkten varit otillåtna.

Skolinspektionen kan emellertid konstatera att huvudmannen, under ärendets handläggning, har vidtagit åtgärder i syfte att komma till rätta med de brister som Skolinspektionen samt huvudmannen själv har identifierat i verksamheten vad gäller skriftlig information till eleverna. Huvudmannen har uppgett att rektorn i januari månad (2025) har skickat ut skriftlig information till samtliga elever i mellan- och högstadiet. Informationen innehåller uppgifter om vilka konfessionella inslag som kan förekomma i utbildningen, när de kan förekomma i utbildningen samt en påminnelse om att de konfessionella inslagen är frivilliga. Vidare framkommer av utredningen att huvudmannen, i samband med att det uppdagats att det fanns otydligheter rörande konfessionella inslag, beslutade att inga konfessionella inslag skulle förekomma så länge det inte fanns tydlig och kommunicerad information kring skolans konfessionella inslag.

Mot bakgrund av vad som ovan redovisats bedömer Skolinspektionen sammantaget att huvudmannen har åtgärdat de brister som tidigare förelegat i verksamheten vad gäller skriftlig information till elever. Skolinspektionen bedömer därav att det inte framkommer annat än att verksamheten numera uppfyller författningarnas krav vad gäller skriftlig information till eleverna på mellan- och högstadiet om de konfessionella inslag som förekommer på skolan. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frivillighet

I skollagen framställs utöver krav på att huvudmannen skriftligen ska informera om vilka konfessionella inslag som förekommer på skolan, också bland annat krav på att deltagandet i de konfessionella inslagen måste vara frivilligt och att huvudmannen ska ha försäkrat sig om att vårdnadshavare och elever är införstådda med detta¹.

Av Skolinspektionens utredning framgår att det vid tidpunkten för Skolinspektionens besök, i praktiken varit obligatoriskt för i vart fall eleverna i årskurs 4–5 att närvara vid morgonsamlingen och de konfessionella inslag som förekommer under denna. Detta framgår av intervjuer med eleverna i dessa årskurser, som samstämmigt uppger att de behövt vara närvarande under dessa konfessionella inslag, även om de inte behövt delta aktivt. Av utredningen framgår att eleverna i årskurs 4–5 inte tidigare erbjudits någon egentlig möjlighet att utebli från nämnda konfessionella inslag eller att lämna klassrummet under dessa, och för de elever som inte velat vara med under de konfessionella inslag som förekom, så erbjöds som enda alternativ att vara kvar i klassrummet och lyssna. Av den skriftliga information om konfessionella inslag som skolan lämnat till vårdnadshavare (men inte till elever) i början på höstterminen 2024 framgår

¹ För att underlätta det frivilliga deltagandet ska de konfessionella inslagen som huvudregel också avgränsas från övriga aktiviteter i utbildningen. Annat har inte framkommit vid tillsynen än att de konfessionella inslagen på skolan är avgränsade från andra aktiviteter i utbildningen.

visserligen att elever kunnat erbjudas ett alternativ till morgonsamlingen, men detta förutsatte att vårdnadshavaren uttryckt önskemål om detta (eleven kunde inte, såvitt framkommit, göra detta själv) och ingen av de intervjuade eleverna i årskurs 4–5 gav uttryck för att de varit medvetna om denna möjlighet (tvärtom så har eleverna gett uttryck för uppfattningen att det varit obligatoriskt att delta i konfessionella inslag).

Av förarbetena framgår att elever alltid ska ha rätt att utebli från konfessionella inslag². Med det upplägg som var aktuellt vid tidpunkten för Skolinspektionens besök, så har eleverna inte fått någon sådan möjlighet. Det är inte tillräckligt, som skolan gjort, att erbjuda eleverna möjligheten att sitta tysta i klassrummet medan det konfessionella inslaget pågår, utan huvudmannen måste se till att elever som inte vill delta i ett konfessionellt inslag ges reell möjlighet att helt utebli från det konfessionella inslaget. Det får inte i situationen framstå för eleven som att det inte finns någon valfrihet. Det är inte heller förenligt med författningarnas krav att enbart låta vårdnadshavaren bestämma om eleven ska vara närvarande eller inte under de konfessionella inslagen, vilket, såvitt framkommit, i praktiken varit fallet på skolan för eleverna i årskurs 4–5. Av skollagen framgår att barnets inställning ska klarläggas så långt som möjligt och att barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. Av förarbeten framgår att detta gäller exempelvis frågan om deltagande i utbildning med konfessionella inslag. Mot bakgrund av det som anges ovan bedömer Skolinspektionen att inte heller kravet på att det ska vara frivilligt för eleverna i årskurs 4–5 att delta i morgonsamlingen och de konfessionella inslag som förekommer under denna kan anses ha varit uppfyllt vid tidpunkten för Skolinspektionens besök på skolan. Annat har inte framkommit än att kravet på att deltagandet vid morgonsamlingen och de konfessionella inslag som förekommer under denna ska vara frivilligt är uppfyllt i årskurs 6–9.

Som tidigare nämnts framgår av skollagen även att huvudmannen ska *försäkra* sig om att elever är införstådda med att deltagandet i konfessionella inslag alltid är frivilligt.

Som tidigare konstaterats (se ovan) har eleverna på mellan- och högstadiet, fram till och med tidpunkten för Skolinspektionens besök, inte fått någon skriftlig information om att deltagandet i konfessionella inslag är frivilligt. Såvitt framkommit, har inte heller någon skriftlig eller muntlig information, riktad mot och anpassad till eleverna i årskurs F–5, om att det är frivilligt att delta i vid morgonsamlingen och de konfessionella inslag som förekommer under denna, lämnats.

Av Skolinspektionens utredning framgår att ingen av de intervjuade eleverna i årskurs 2–5 gett uttryck för att de varit medvetna om att det är frivilligt att delta under morgonsamlingarna eller att de själva fått bestämma, eller vara delaktiga i

² För det fall ett konfessionellt inslag inte kan avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen, ska eleven i stället få ta del av en likvärdig aktivitet utan konfessionella inslag. En sådan situation föreligger dock inte här.

att bestämma, om de ska vara närvarande eller inte under dessa konfessionella inslag. Samtliga av de intervjuade eleverna i årskurs 2–5 ansåg vid ovan nämnda tidpunkt att det inte var frivilligt att delta i de konfessionella inslagen under morgonsamlingarna. Detta bekräftas även i intervju med lärare som undervisar i årskurs F–5 och som uppgett att det är vårdnadshavarna som bestämmer om eleverna ska delta i ett konfessionellt inslag eller inte. Mot denna bakgrund, och med hänsyn till vad som i övrigt framkommit i ärendet, bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte heller kan anses ha gjort tillräckligt för att försäkra sig om att i vart fall eleverna i årskurs F–5 varit införstådda med att deltagandet vid morgonsamlingen och de konfessionella inslag som förekommer under denna varit frivilligt vid tidpunkten för Skolinspektionens besök på skolan.

Skolinspektionen kan emellertid konstatera att huvudmannen, under ärendets handläggning, har vidtagit åtgärder i syfte att komma till rätta med de brister som Skolinspektionen samt huvudmannen själv har identifierat i verksamheten inom nu aktuellt område. Av utredningen framkommer att rektorn muntligt har informerat eleverna i årskurs 2–9 om innehållet i den skriftliga informationen som skickats hem till elever i mellan- och högstadiet i januari månad (2025). Vidare har rektorn uppgett att hen eller klassföreståndare även kommer att delge eleverna i årskurs F–1 information om innehållet i den skriftliga informationen. Rektorn har vidare uppgett att skolchefen regelbundet kommer att följa upp skolans arbete med konfessionella inslag för att försäkra sig om att barnen/eleverna är införstådda med frivilligheten.

Mot bakgrund av vad som ovan redovisats bedömer Skolinspektionen sammantaget att huvudmannen har åtgärdat de brister som tidigare förelegat i verksamheten. Skolinspektionen bedömer mot ovan anförda att kravet på att det ska vara frivilligt för elever att delta i morgonsamlingen och de konfessionella inslag som förekommer under denna numera kan anses uppfyllt på skolan. Vidare framkommer inte att än att huvudmannen har vidtagit åtgärder i syfte att försäkra sig om att elever på skolan numera även är införstådda med att deltagandet i morgonsamlingen och de konfessionella inslag som förekommer under denna ska vara frivilligt. Skolinspektionen bedömer därav att det inte framkommer annat än att verksamheten numera uppfyller författningarnas krav inom bedömt område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer att det finns ordningsregler som rektorn har beslutat om och som gäller för hela skolan. Därtill har alla klasser tagit fram egna trivselregler. Skolans ordningsregler lyfts i elevrådet innan rektorn beslutar om dem.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att arbetet med ordningsregler på skolan uppfyller författningarnas krav. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete med trygghet och arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling för läsåret 2024/25. Till planen hör också en bilaga benämnd "Nulägesanalys och insatsplan". Planen innehåller en översikt av de åtgärder som skolan bedömer behövs för att förbygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen innehåller också en redogörelse för vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året.

Vid intervju med de yngre eleverna på skolan framgår att eleverna inte känner till planen. Dock uppger eleverna att de är med och genomför trygghetsenkät. De äldre eleverna uppger att de känner till planen. En elev uppger att de har skrivit bidrag till planen som rektorn har fört in i planen. Lärarna uppger i intervju att trivselenkäter genomförs bland eleverna och att dessa sedan utvärderas och ligger till grund för skolans övergripande mål inom området trygghet. Resultaten analyseras och bryts sedan ner till klass- och gruppnivå. Representanter från elevhälsan uppger i intervju att skolan har en plan som heter "Normer och värden" och att planen utgår från olika teman som skolan, i främjande och förebyggande syfte, ska arbetat med för att motverka kränkande behandling vid skolan.

Rektorn uppger att planen mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år och att den följs upp och ses över årligen. Rektorn uppger vidare att hen och lärare går igenom planen noggrant några gånger per år och ser vilka utvecklingsområden som finns. Vidare säger rektorn att det, i elevhälsans årshjul, ingår att rektorn ska gå runt i alla klasser och prata om kränkningar och klagomål. Där nämns planen, men rektorn berättar att hen inte har med planen ut i klasserna och visar upp den.

Huvudmannen har i skrivelsen benämnd "Återkoppling på Skolinspektionens tjänsteanteckning efter besök vid Bäckaforsskolan" uppgett att huvudmannen, utifrån Skolinspektionens elevintervjuer, kan se att rutinerna är otillräckliga för elevernas medverkan i utformning, utvärdering och uppföljning av planen. Elevernas medverkan sker idag främst genom den årliga trivselenkäten.

Uppföljningen av enkäten ligger till grund för planens uppdatering. Utöver detta kommer klassråd och elevråd framöver ha en central roll för att fånga upp elevernas synpunkter på planens utformning och funktion. Elevhälsan kommer ta fram ett samtalsunderlag för klassamtalen om planen.

Anmäla och utreda kränkande behandling

Av intervjuer med elever och lärare framgår att det visserligen förekommer kränkande behandling mellan elever på skolan, men eleverna kan alltid gå till en vuxen och säga till när det händer och alla vuxna agerar om något händer. Lärarna berättar i intervjuer att alla lärare skriver en anmälan om kränkande behandling när en elev har ansetts sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Anmälan skickas till rektorn som ser till att det genomförs en utredning gällande kränkande behandling och att åtgärder vidtas efter genomförd utredning. Rektorn uppger i intervju att hen i sin tur gör en anmälan om kränkande behandling till huvudmannen.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår bland annat att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar.

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året.

Av 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling (2006:1011) framgår att planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta

de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom ovan nämnda område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Disciplinära åtgärder och utredning av ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever berättar i intervju att om elever stör på lektionen får de en tillsägelse och ibland kan en elev få gå ut från lektionen för att denne stökar. Efter en stund får man komma in igen. Eleverna uppger också att läraren även kan ringa hem till föräldrarna.

Lärarna uppger i intervju att de använder disciplinära åtgärder olika och att det oftast handlar om samtal hem till vårdnadshavare. Några lärare uppger att de använder sig utav utvisning ur klassrummet samt kvarsittning. En lärare uppger att hen inte känner till bestämmelserna gällande disciplinära åtgärder. På fråga från Skolinspektionen om huruvida disciplinära åtgärder dokumenteras uppger lärare att de tidigare har haft som rutin att kontakta vårdnadshavare och rektor. Vidare uppger lärare att de har regelbundna samtal med den elev som är berörd. En lärare uppger vidare att när en elev upprepade gånger har stört ordningen ska lärarna ta kontakt med hemmet och koppla in elevhälsan som gör en utredning.

En representant från elevhälsan uppger att hen inte känner till om utvisningar dokumenteras men att elevhälsan i vart fall får kännedom för det fall utvisningar sker. Rektor uppger i intervju att om en elev upprepat stör ordningen brukar det rendera i samtal med rektor och mejl hem till vårdnadshavare. Rektor uppger även att hen tror att utvisning förekommer. På fråga från Skolinspektionen om huruvida en utvisning dokumenteras uppger rektor att hen inte gör det men att hen får kännedom om det har skett upprepat. Rektor uppger vidare att hen uppskattar att det finns två till tre elever som upprepat stör ordningen men att man inte startat någon utredning om ordningsstörande beteende. På fråga om rektor tror att personalen på skolan känner till skollagens bestämmelser om att man ska utreda varför en elev upprepat stör ordningen är svaret nej. Rektor uppger vidare att inte heller hen känner till skollagens bestämmelser inom området.

Huvudmannen har i skrivelsen benämnd "Återkoppling på Skolinspektionens tjänsteanteckning efter besök vid Bäckaforsskolan" uppgett att skolchefen, i samband med terminsstarten (vårterminen 2025), har haft en genomgång med personalen om regelverket gällande disciplinära åtgärder. Särskilt betonas vikten av att tydliggöra om en åtgärd är av disciplinär karaktär, för att få eleven att ändra sitt beteende, eller om eleven lämnar klassrummet en stund av pedagogiska orsaker (till exempel att lärare och elev överenskommer att eleven behöver en kort paus).

Om en elev visas ut som en disciplinär åtgärd måste detta dokumenteras av den personal som tar beslutet. Vidare har en mall skapats för utredning vid upprepat ordningsstörande beteende som skolan framgent kommer att arbeta utifrån vid upprepat ordningsstörande beteende och vid allvarlig förseelse.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. Enligt de förutsättningar som anges i 7–23 §§ får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Av 5 kap. 9 § skollagen framgår att om en elev i förskoleklassen och grundskolan, vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare.

Av 5 kap. 10 § skollagen framgår att med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Av 6 kap. 7 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Skolinspektionens bedömning

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det har förekommit att lärare använt disciplinära åtgärder i form av utvisning ur undervisningslokal samt kvarsittning utan att åtgärderna har dokumenterats i enlighet med författningarnas krav. Vidare framgår att rektorn inte har säkerställt att det genomförts utredningar gällande elever som vid upprepade tillfällen stört ordningen. Skolinspektionen bedömer mot denna bakgrund att det vid tidpunkten för Skolinspektionens besök på skolenheten förelåg brister i verksamheten gällande disciplinära åtgärder samt utredningar rörande ordningsstörande beteende.

Skolinspektionen finner dock att huvudmannen, under ärendets handläggning, har vidtagit åtgärder för att komma till rätta med de brister som huvudmannen själv har identifierat i verksamheten inom detta område. Bland annat har skolchefen i samband med terminsstart, vårterminen 2025, haft en genomgång med samtlig skolpersonal gällande dokumentationskravet i samband med att en disciplinär åtgärd vidtas. Huvudmannen har vidare skapat en mall för utredning i samband med en elevs ordningsstörande beteende som skolan framgent kommer att arbeta

utifrån. Mot bakgrund av de åtgärder som huvudmannen har vidtagit i verksamheten under ärendets handläggning bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har åtgärdat de brister som tidigare förelegat inom aktuellt område. Skolinspektionen bedömer att det inte framkommer annat än att verksamheten numera uppfyller författningarnas krav inom området som har bedömts. Ärendet ska därför avslutas i denna del. Skolinspektionen förutsätter dock att huvudmannen och skolan följer upp att de insatser som har genomförts också efterföljs av skolpersonal framgent.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framkommer att lärare anmäler frånvaro och informerar elevernas vårdnadshavare direkt om en elev inte kommer till skolan. Vidare uppges att det finns elever på skolan med hög eller upprepad frånvaro och att det finns rutiner för hur sådan frånvaro ska hanteras. Skolpersonal utreder alltid orsakerna till upprepad eller hög frånvaro, både giltig och ogiltig, och elevhälsan och vårdnadshavare är delaktiga vid sådana utredningar. Representanter från elevhälsan uppger även att rektorn anmäler problematisk frånvaro till huvudmannen.

Av inskickad frånvarostatistik inför tillsynsbesöket framgår att det finns sex elever som har en frånvaro som ligger mellan 25 och 60 procent. Vidare framgår att en frånvaroutredning har startats för en elev. Rektorn uppger i intervjun att flera åtgärder genomförs för elever med problematisk frånvaro men att de inte alltid hamnar i ett dokument.

Huvudmannen har i skrivelsen benämnd "Återkoppling på Skolinspektionens tjänsteanteckning efter besök vid Bäckafors skolan" uppgett att utredningar är påbörjade för samtliga elever med problematisk frånvaro samt att huvudmannen har reviderat sina rutiner gällande frånvarohantering.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 17 § skollagen framgår att en elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag.

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom området frånvaro. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Linda Lundberg

Beslutsfattare
Signerat av: Linda Lundberg

Beslutet har föredragits av utredare Lars Gustafsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Elina Eliasson, Miriam Werlinder och ekonomen Christina Lundborg medverkat.